

DIAS - Digital arkivpakkestruktur

Sikker bevaring av elektronisk
arkivmateriale

Folloarkivets dagskonferanse 7.3.2013

Hans Fredrik Berg, Riksarkivet

Sentrale prosjekter

Elmag

Plan for ny depotløsning for Arkivverkets digitalt skapte arkivmateriale basert på TRAC

DIAS

Felles og omforent pakkestruktur for bevaring av digitalt arkivmateriale med basert på OAIS

DIAS
forvaltnings
forum

Forvaltning av standardene fra DIAS og forvaltnings-systemet ESSArch

Nytt system for depot-forvaltning basert på resultatene fra DIAS

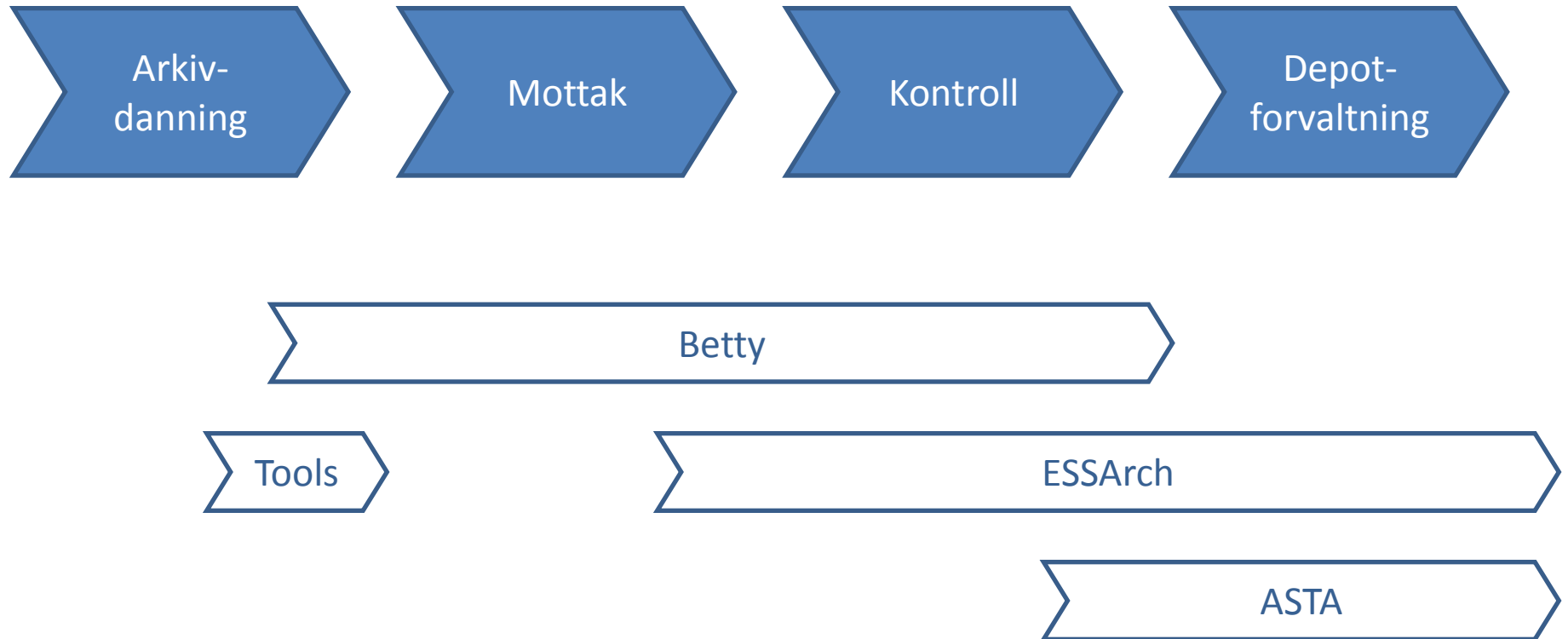
ESSArch

Nytt system for oppfølging av arkivskapere og arkivuttrekk

Betty

Verktøyenes bruksområder

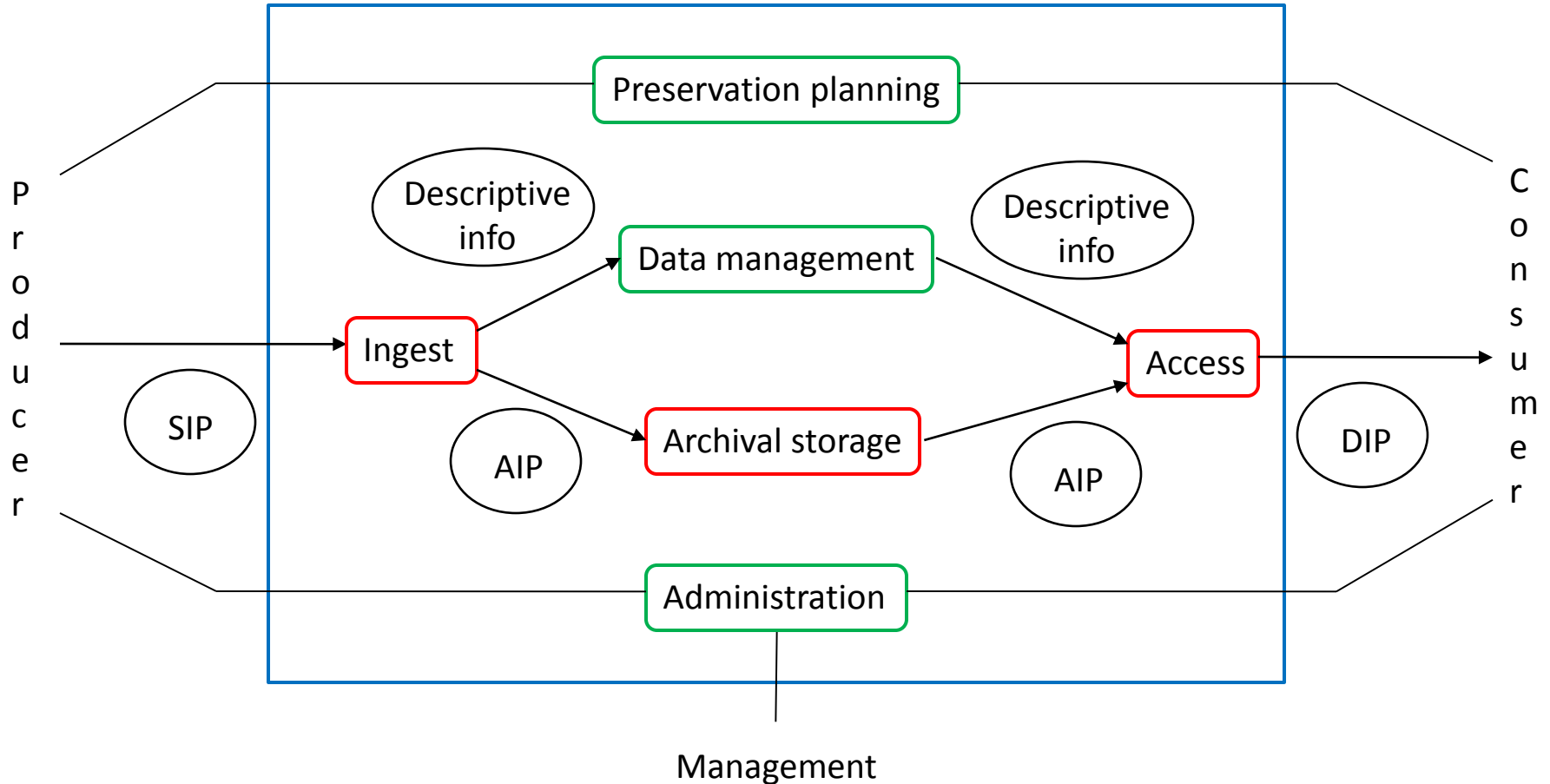

DIAS resultater

- Spesifikasjon av en generell norsk arkivpakkemodell som en definert bruksmåte av OAIS. DIAS-modellen angir hvordan foreliggende standarder skal anvendes i en arkivpakke.
  - Definerer en standard for statlige og kommunale arkivdepoters implementering av OAIS-modellen
  - Angir hvordan en arkivpakke skal organiseres ved bruk av eksisterende standarder (med tilhørende xml-skjemaer)
  - **Dvs.: DIAS er en standard for bruk av standarder**
- Spesifikasjon av et forvaltningssystem for DIAS-arkivpakker (26 funksjonelle krav).
- <http://www.arkivverket.no/arkivverket/Arkivbevaring/Elektronisk-arkivmateriale/DIAS-prosjektet>

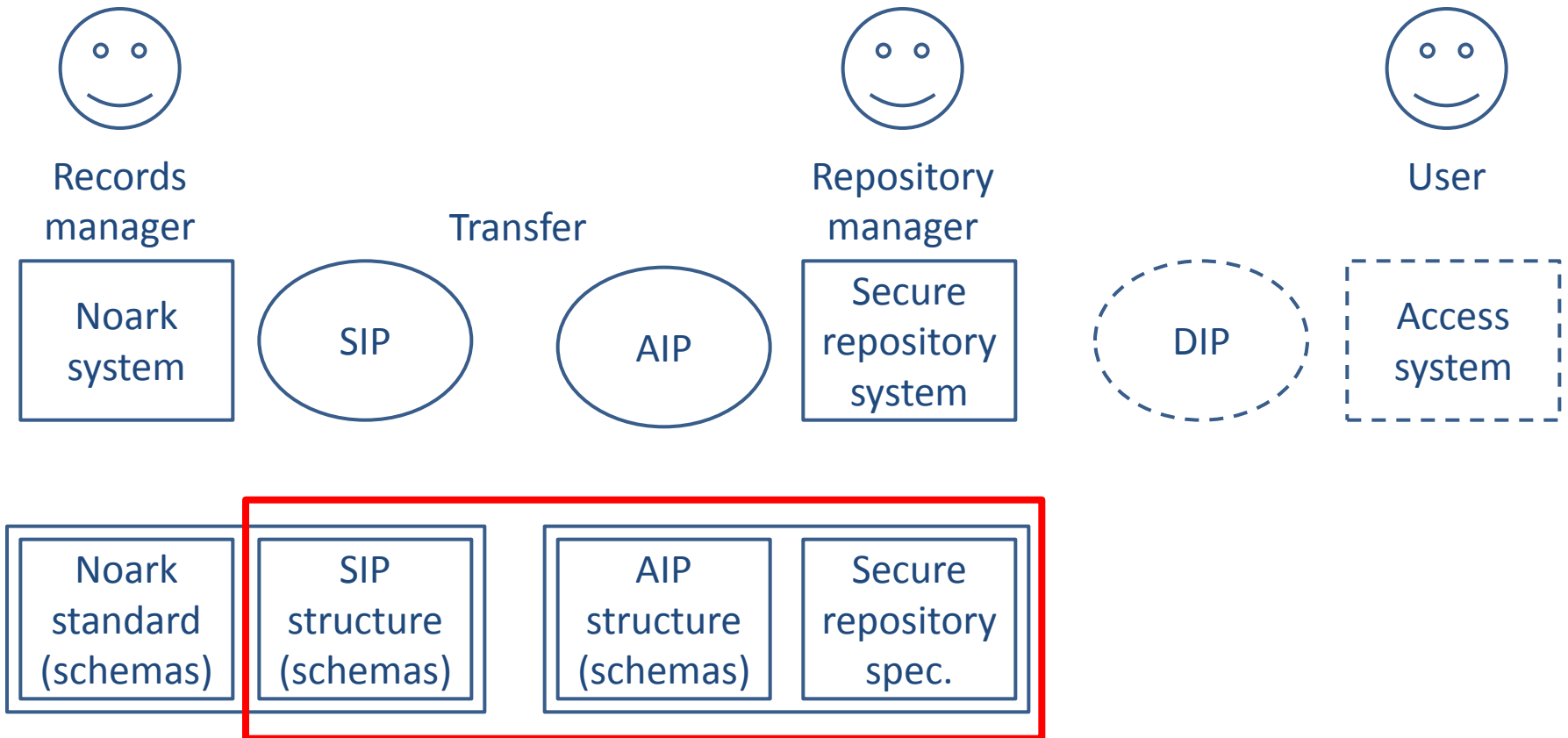

OAIS (Open Archival Information System)

DIAS-standardene

AIP (OAIS)

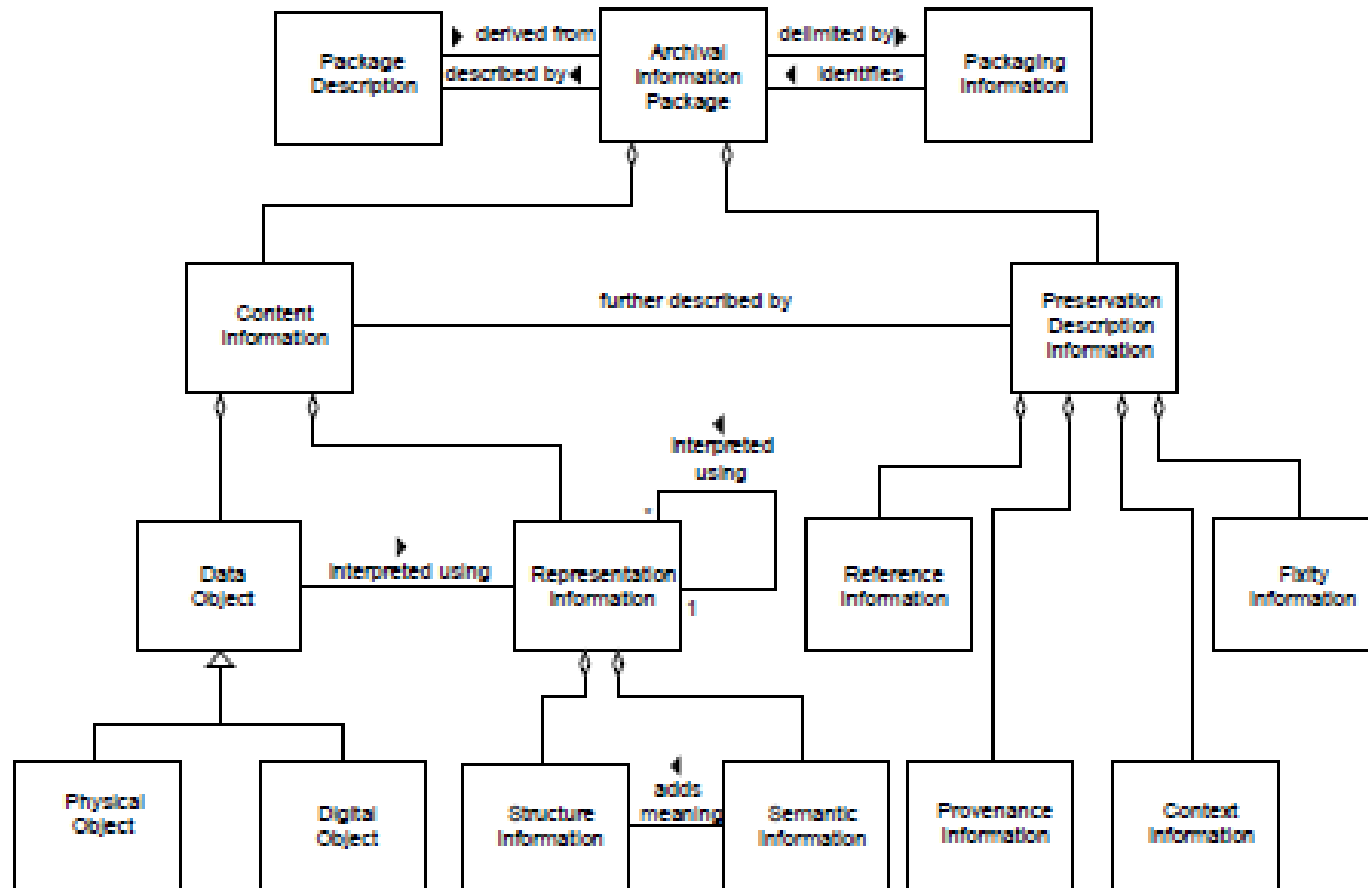
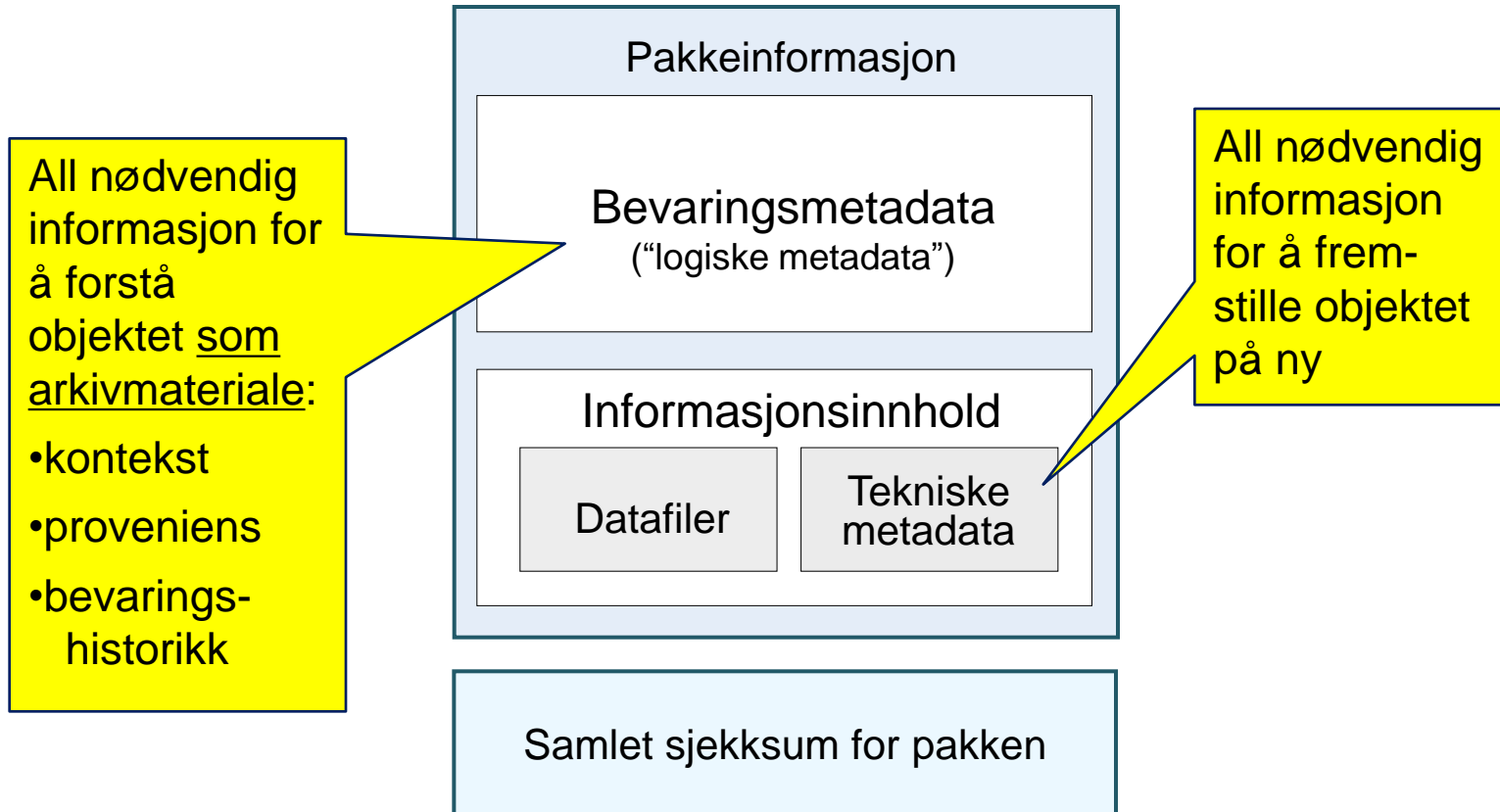

Figure 4-18: Archival Information Package (Detailed View)

Arkivpakke (iht. OAIS)

En "container" hvor et arkivobjekt er lagret som en selvstendig enhet - fast forbundet med all tilhørende informasjon

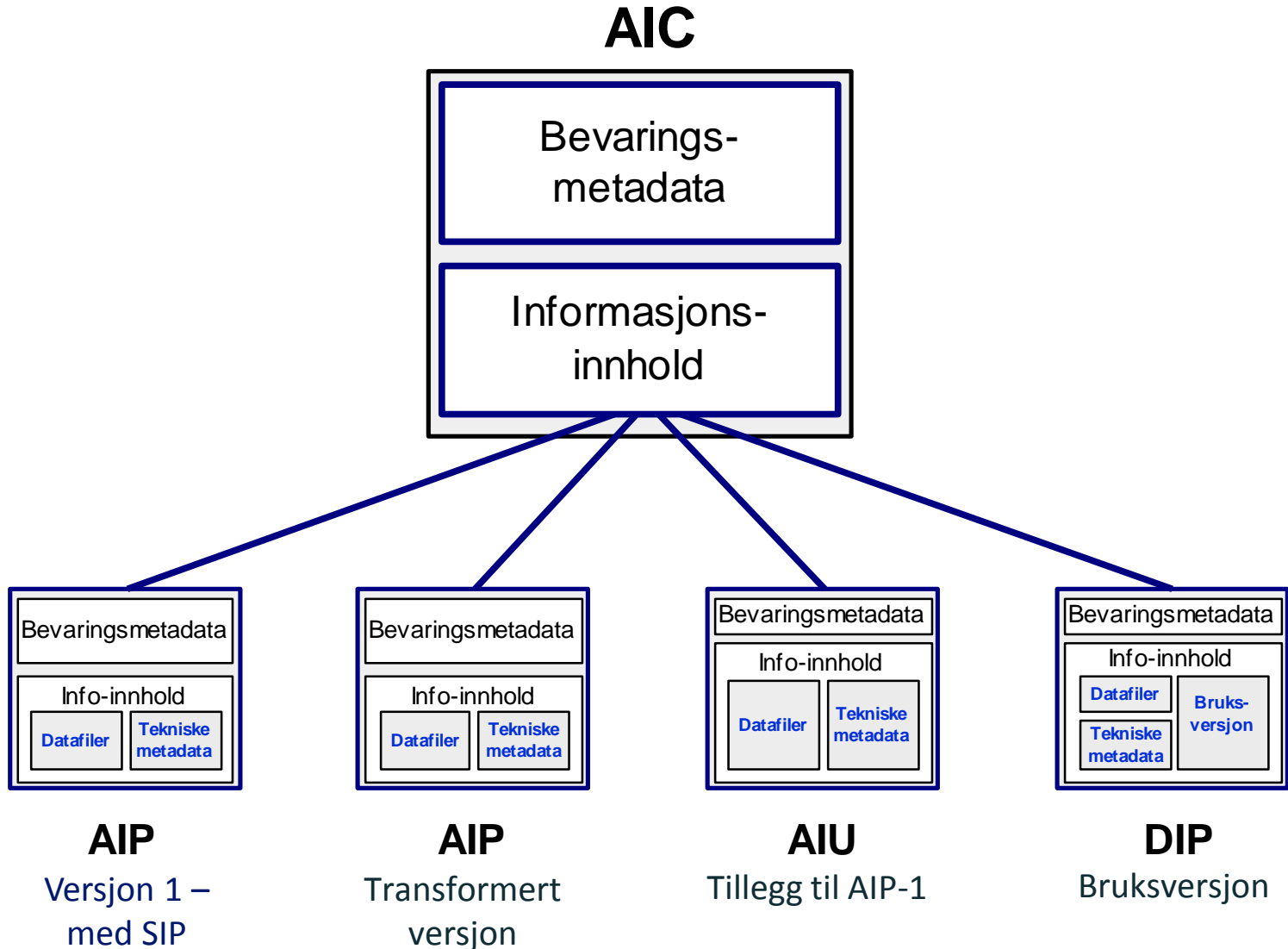

Varianter: Avleveringspakke (SIP), Bevaringspakke (AIP) og Brukspakke (DIP)

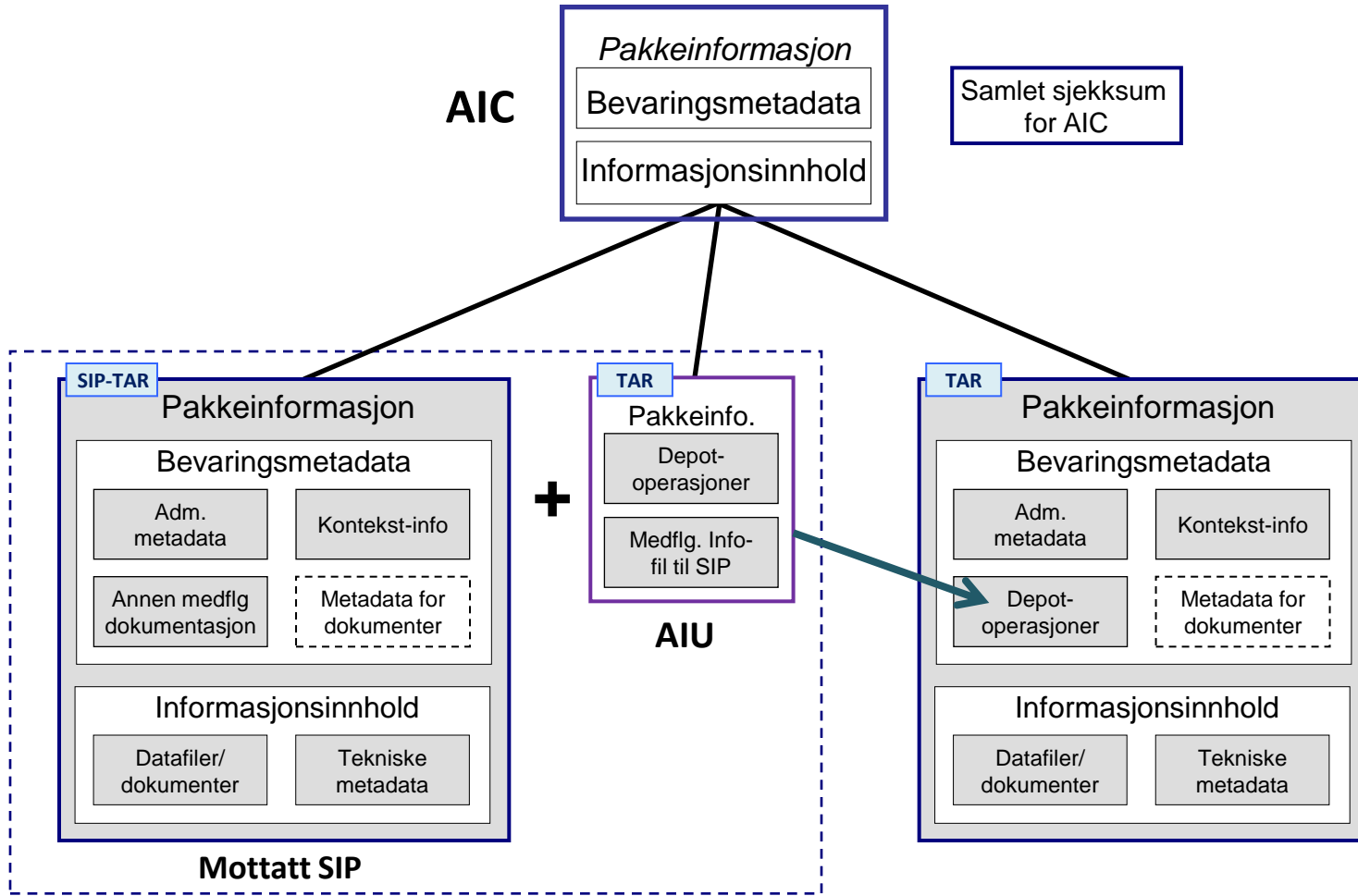

Organisering i arkivsamlepakker (AIC)

Arkivpakkemodell

AIP-1 (lagret SIP)

SIP ble her lagret uten at det samtidig ble generert en transformert AIP. Dette krevde en AIU i tillegg

AIP-2

Ved en senere generering av en trans-formert AIP (2) innarbeides AIU i AIP (2)

DIAS xml-skjemaer

- Pakkeinformasjon (container-beskrivelse): METS (Metadata Encoding & Transmission Standard)
- Bevaringsmetadata: PREMIS (Preservation Metadata: Implementation Strategies)
- Arkivbeskrivelse: EAD (Encoded Archival Description)
- Aktørbeskrivelse: EAC-CPF (Encoded Archival Context – Corporate bodies, Persons, and Families)
- Strukturbeskrivelse for tabelluttrekk mm.: ADDML (Archival Data Description Markup Language)
- Metadatabeskrivelse for foto-/bildeformater: MIX (Metadata for Images in XML)

METS, PREMIS, EAD og EAC-CPF tilpasses for bruk i DIAS

DIAS-strukturen: ”særnorske” løsninger (1)

1. En DIAS-AIP skal alltid ha en tilknyttet AIC
  - Tilknytningen skal skje ved bruk av pekere fra AIC
2. En AIC skal kunne tilknyttes flere generasjoner av samme AIP
  - Et ”flagg” i AIC skal vise aktiv (gjeldende) AIP
3. En AIU skal kunne brukes, men da bare være tilknyttet en AIC
  - AIC-en skal vise AIU-ens relasjon til en AIP
  - En AIU skal (via AIC) referere til en aktiv AIP, og bli inaktiv når vedkommende AIP får inaktiv status
4. En AIP, AIU og DIP pakkes som tar, og tar-sjekksum lagres i AIC
5. En AIC skal være en METS-fil. Den skal ikke pakkes som tar
6. En AIC skal kunne endres/oppdateres – i motsetning til en AIP

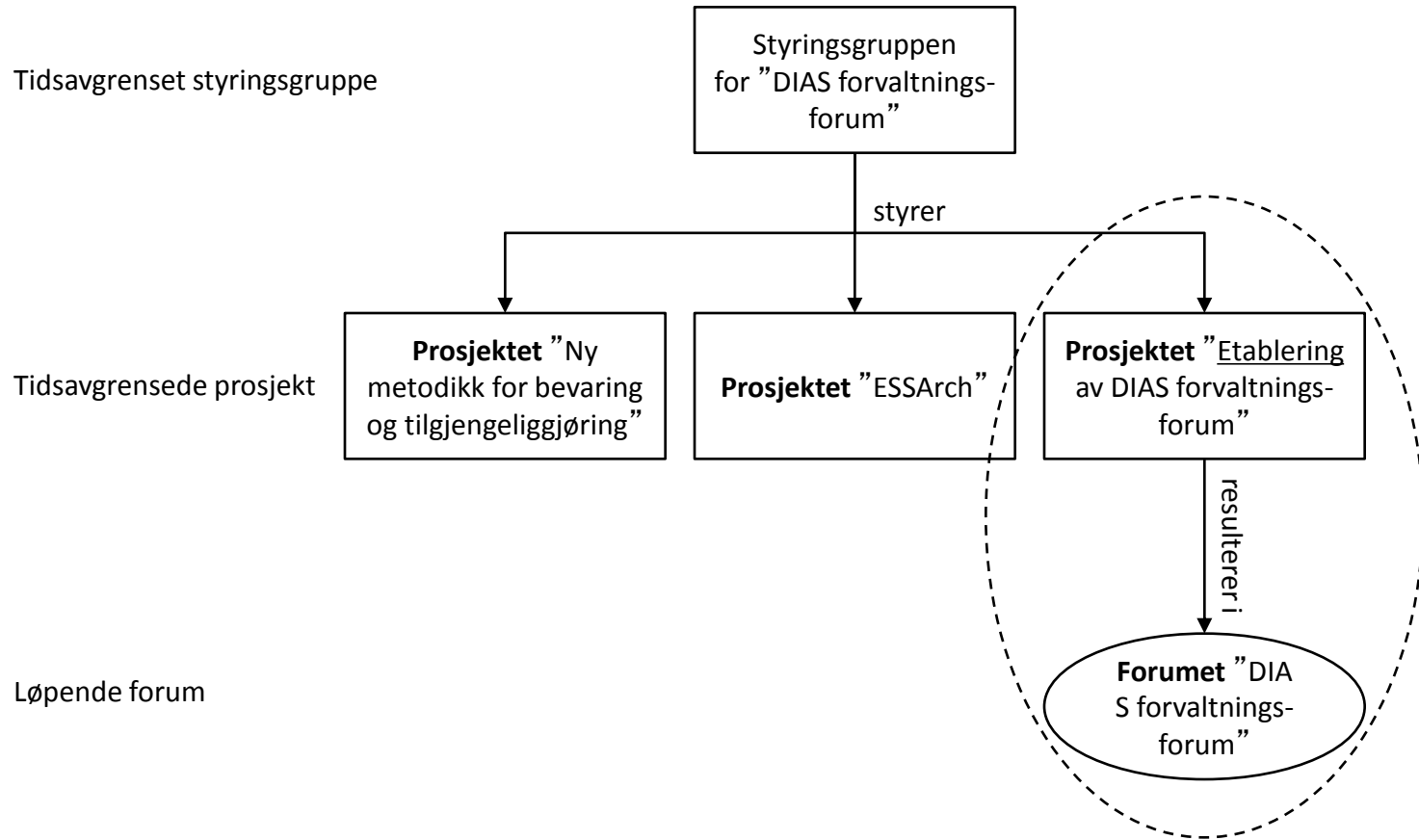
DIAS-strukturen: ”særnorske” løsninger (2)

7. Dokumentfiloversikten i METS skal samle filreferansene i en eller flere tar-filer
  - Hver tar-fil listes opp i fileSec.
  - FileSec i METS knyttes til administrative metadata i PREMIS

8. Følgende roller brukes i METS:

SUBMITTER	Ansvarlig organ for overføring
PRESERVATION	Depot
PRODUCER	Teknisk uttrekksprodusent (leverandør)
IPOWNER	Eier/rettighetshaver av materialet
CREATOR	METS-produsent (teknisk)
ARCHIVIST	Opprinnelig arkivskaper

Organiseringen av DIAS forvaltningsforum

Ny metodikk

for bevaring og tilgjengeliggjøring

- Prosjektsammendrag
  - Prosjektet skal revurdere metodegrunnlaget for bevaring og tilgjengeliggjøring av digitalt skapt arkivmateriale.
  - Basert på en kartlegging av det internasjonale bildet skal det vurderes alternativ metodikk som er tilpasset for ulike målgrupper og ambisjonsnivåer.
  - Brukertjenester som er egnet til å ivareta allmennhetens behov, vil ha særlig prioritet, og metodene for bevaring og tilgjengeliggjøring skal vurderes i sammenheng.
- Støttet av Norsk Kulturråd
- Deltakelse fra Arkivverket og kommunale depotinstitusjoner
- Forventes ferdig 1.9.2013

Etablering av DIAS forvaltnings-forum

- Etablere et forum for forvaltning av resultatene fra DIAS-prosjektet
  - Etablere forumets mandat
  - Avklare finansiering
  - Velge deltakere
  - Gjennomføre nødvendig kompetanseutvikling for deltakerne
- Støttet av Norsk Kulturråd
- Deltakelse fra Arkivverket og kommunale depotinstitusjoner
- Forventes ferdig 1.9.2013

DIAS forvaltningsforum

- Forumet skal forvalte standardene fra DIAS
  - overvåke utviklingen av de internasjonale standardene
  - vurdere og gjennomføre endringsbehov
- Forumet skal forvalte ESSArch
  - ta imot feilmeldinger og endringsønsker fra brukerne
  - vurdere, melde og følge opp feil og endringsønsker til leverandøren
  - følge opp den sentrale vedlikeholdsavtalen med leverandøren

Betty

- er et informasjonssystem for oppfølging av arkivdanning og mottak
  - tilsynsvirksomhet
  - bevarings- og kassasjonsvedtak
  - avtaler om avlevering/deponering
  - mottak
  - kontroll (testing)
- Støttet av Norsk Kulturråd
- Deltakelse fra Arkivverket og kommunale depotinstitusjoner
- Forventes ferdig utviklet i Riksarkivet 1.9.2013

ESSArch

- er et forvaltningssystem for OAIS-strukturerte arkivpakker i digitalt depot som oppfyller DIAS-prosjektets krav til et slikt system
- Støttet av Norsk Kulturråd
- Deltakelse fra Arkivverket og kommunale depotinstitusjoner
- Forventes ferdig utviklet i Riksarkivet 1.7.2013